

1 Petrus 1:1-2

Ik wil vanavond beginnen met de behandeling van de brieven van Petrus. Net als ik met Hebreëen en Jakobus heb gedaan, wil ik nu eerst stap voor stap door de 1^e Petrus brief gaan.

Eerst maar even kijken naar de schrijver van de brief. De eerste zin van de brief begint met de afzender. Dat zien we ook bij de brieven van Paulus en de brief van Jakobus. Blijkbaar was dat niet vreemd. Tijdens de eerste eeuwen van het christendom was er geen twijfel over het auteurschap van Petrus. Dat veranderde in de 19^e eeuw. Kritische theologen uit die tijd hebben het auteurschap van Petrus betwist. Sommigen beweren dat die eerste verzen later zijn toegevoegd om een anonieme toespraak of preek wat meer gezag te geven. Andere critici beweren dat Petrus niet de schrijver kan zijn omdat de brief handelt over christenvervolging. En de christenvervolging vond pas plaats tijdens de regering van de keizers Domitianus en Trajanus (ongeveer 80-117 na Chr.), dus na Petrus' leven. Petrus stierf nl. in 68 na Chr. Toch zijn deze argumenten ongegrond. Ook ten tijde van Petrus' leven werden christenen al gesmaad vanwege hun geloof.

Nog weer andere critici beweren dat de kwaliteit van het Grieks in deze brief te goed zou zijn voor een Gallileeër als Petrus. Gallileeërs waren echter in die tijd tweetalig, Aramees en Grieks en ook schrijvers als Matteüs en Jakobus waren bedreven in hun gebruik van het Grieks. Bovendien is het niet onwaarschijnlijk dat Petrus gebruik heeft gemaakt van de diensten van Silvanus. Mogelijk heeft hij de taal bij het uitwerken van de brief bijgeschaafd. In 5:12 lezen we immers '*Door Silvanus, die, naar ik meen, voor u een betrouwbaar broeder is, heb ik in het kort geschreven.....*'. Deze Silvanus wordt in het bijbelboek Handelingen door Lukas trouwens Silas genoemd (Hd. 15:40).

Ik ga er vanuit dat de brief dus door Petrus geschreven is met behulp van Silvanus. Dat wordt ook bevestigd door een aantal toespelingen op gebeurtenissen die voor Petrus van bijzondere betekenis waren. Vooral als Petrus spreekt over het lijden van de Here Jezus, zoals we zien in 2:23:

Die als Hij gescholden werd, niet terugschold en als Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem, die rechtvaardig oordeelt..... De houding van Jezus tijdens de gevangenneming en Zijn lijden hebben op Petrus een onuitwisbare indruk gemaakt. Petrus die zelf heel strijdbaar het oor afsloeg van de knecht van de hogepriester is onder de indruk gekomen van de houding van Jezus, als Hij niet opkomt voor zichzelf maar het oordeel aan God overlaat.

In de aanhef van de brief lezen we dat Petrus zich richt aan de vreemdelingen die in de verstrooiing zijn in Pontus, Galatie, Kappadocie, Asia en Bitynië. Letterlijk staat er 'aan de pelgrims die in de diaspora zijn'. Dit in combinatie met de uitspraak in 2:12 dat de lezers een goede wandel moeten leiden onder de heidenen, doet vermoeden dat het grootste deel van de lezers joodse christenen zijn. Maar als we even verder bladeren door de brief blijkt het tegenovergestelde: het merendeel van de lezers waren afkomstig uit de heidenvolkeren. Zij werden *geroepen uit de duisternis*, zegt 2:9, en zij waren volgens 2:10 *eens niet zijn volk en nu echter Gods volk*. Hun vroegere wandel werd gekenmerkt door *onwetendheid en zinloosheid* (1:14,18) en *losbandigheid en zelfs afgoderij* (4:3). Omdat de lezers zich niet stortten in een poel van liederlijkheid hebben zij met de lastering van hun landgenoten te maken. Deze beschrijvingen passen eerder bij christenen uit de volken dan bij christenen uit de Joden. Hoewel Petrus een apostel voor de 'besnedenen' was (Gal.2:9) bracht hij het Evangelie blijkbaar ook aan de heidenen. Petrus was zelfs de eerste die naar de heidenen ging met het Evangelie. Hij mocht, nadat hij die droom had met dat laken met al die onreine dieren, aan de Romeinse hoofdman Cornelius het Evangelie brengen. Petrus richt de brief naar mijn mening aan heiden-christenen in Klein Azie, het huidige Turkije.

We lezen in het Nieuwe Testament heel weinig over de zendingsactiviteiten van Petrus. We weten uit 1 Cor.9:5 dat Petrus zendingsreizen heeft gemaakt samen met zijn vrouw. Vanuit de overleveringen weten we dat Petrus in Rome met het hoofd naar beneden is gekruisigd in het jaar 68 na Chr.

Deze 1^e brief schreef Petrus volgens 5:13 vanuit Babylon. Dit kan slaan op Babylon in Mesopotamië, maar het kan ook een symbolische verwijzing zijn naar Rome. Vanuit de traditie is niet bekend dat Petrus in Babylon is geweest, maar wel tonen overleveringen aan dat Petrus de laatste jaren van zijn leven in Rome verbleef. Als centrum van afgodendienst was Babylon een passende beeldspraak voor Rome. In het bijbelboek Openbaring (18,19) wordt Babylon de grote hoer genoemd. In de bijbel wordt het nalopen van andere goden vaker vergeleken met overspel en hoerij.

Petrus noemt zijn lezers, hoewel ze in hun eigen land wonen, vreemdelingen. Daarmee geeft de apostel aan dat de wereld niet meer het werkelijke thuis en de uiteindelijke bestemming van de gelovigen is. Dit vreemdelingschap komt tot uiting in een andere manier van leven. En dat brengt onbegrip met zich mee. Het navolgen van Christus betekent een voortdurend als pelgrims onderweg zijn naar de stad van God.

Nog even iets over de manier waarop Petrus zijn lezers aanspreekt. Hij noemt hen in de eerste plaats *uitverkoren naar de voorkennis van God de Vader*. De voorkennis (Gr. prognosin= komt ons woord prognose vandaan) wijst erop dat God al heel lang het plan had zich een gemeente te verkiezen uit de heidenvolkeren. De gemeente is er omdat God dat zo bedoeld heeft. Het gaat hier m.i. niet om de verkiezing van individuen maar om de verkiezing van een gemeente. In het Oude Testament was deze verkiezing het voorrecht van Israel, hier betreft Petrus die verkiezing ook op de gemeente. Nu is verkiezing in de bijbel nooit een doel op zich. Je bent niet verkoren om verkoren te zijn. Petrus zegt hier dat de gemeente verkoren is om *heilig* te zijn. Een heiliging die door de Heilige Geest wordt bewerkt. Heiligen betekent 'apart zetten'. God heeft ons apart gezet van de wereld. En zijn bedoeling is dat we ons heilig bewaren in de wereld. Dat heilige leven wil de Geest in ons uitwerken. Petrus benoemt in het 2^e vers alle drie Personen van de Drie-eenheid. De Vader verkiest, de Geest heiligt, en gelovigen worden besprengd met het bloed van Christus. Het besprengen met bloed zien we in het Oude Testament vaker voorkomen. Bij de verbondssluiting op de Sinaï, maar ook bij de priesterwijding werd bloed op de kleding van de priesters gesprengd (Ex.29, Lev.8). Een uiterlijk teken van hun apartgezet zijn. In het 2^e hoofdstuk zal Petrus iedere nieuwtestamentische gelovige een priester noemen, een priester die geestelijke offers brengt. Ik vermoed dat die vergelijking hier ook gemaakt wordt. Wij zijn als nieuwtestamentische priesters niet gewijd met het bloed van offerdieren maar met het bloed van Christus.

Zo ziet Petrus de gemeente: door de Vader bestemd, door het bloed van de Zoon geworden tot een priesterschap, door de Heilige Geest vernieuwd.

Zo mogen wij ons ook onszelf zien. Gewild door de Vader, gered door het bloed van de Zoon, een tempel waar Gods Geest wil wonen. En als priesters van God mogen wij voorbede doen. Dat is één van de priesterlijke taken van een gelovige.

Amen.